

ΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

ΜΙΑ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΑΣ

‘Η Θεοδώρα Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου. ‘Η αγαθή της επίδραση στην ανάπτυξη του Βυζαντινού πολιτισμού. Οι αγораίοι έωτες μις έστερμένης. Οι σχέσεις της με τον ποιητή Θρασέα. ‘Η αντίση-λος της Αυτοκρατείας. ‘Ενας τύπος *αλωνίου σελύγου*. ‘Η άγρια έκδίκηση της Θεοδώρας. ‘Ενας τραγικός και ποιητικός θάνατος.

‘Η Αυτοκράτειρα Θεοδώρα! ‘Αγνή και άκόλαστη, γλυκειά και ήρωική - και συγχρόνως - μεγαιρα μαινάδα, κορτεία - ών κατεργόρ λαικών ιάσεων που άηλθε στο ύπαιθρο άξίωμα της Βασιλείσης χωρίς να δαχνη τίποτα άπ’ την τριπλή καταγωγή της, χωρίς να την έπαιροσε - αθόλου ο Βόρροθος μέσα στον όποιο είχε γεννηθεί... ‘Οι μεγάλοι και άθάνατοι έκανο ο ‘Ιουστινιανός, ο σύζυγος της, το όφελαι στή γυναίκα αυτή. Μα και ο ‘Ελληνισμός της όφελαι, ‘Γαμε ένω σημείο κάτι. Και αυτό το κάτι είναι : ο ναός της Θεού Σωσίας, η θουλική άγια Σοφία.

Και όμως : η γυναίκα αυτή, η όποία έτυχε πολλές φορές να δρευθήνη την άγνήν Βυζαντινή αυτοκρατορία, έκανε όργια και έγ-νίσματα φρικιαστικά. Οι έρωτικές περιπέτειές της είναι άμέτρητες, τραγικές.

‘Ο πατέρας της ήταν φύλαξ άγολών θηρών στον ‘Ιππόδρομο και η μητέρα της δεν διακρινότανε για τίς αούτηρές ήθικές άσχές της. ‘Οταν πέθανο ο άντρας της, η καλή αυτή γυναίκα δεν έδισσε καθόλου να πάη τις τρεις κόρες της στον ‘Ιππόδρομο και τις έθεσε στο πλειστηριασμό. Τις δυο πρώτες τις πήρανε και τις δικές της ‘Αρμενιάς. Κανείς δεν την είχε προσέξει τη Θεοδώρα, που άναγκάστηκε τότε να γίνη γελοιοποιός στον ‘Ιππόδρομο και να κάνη τους να τοίκοις του Βυζαντίου να σπαταράνε στα γέλια - του, ίδιους αυτούς ανθρώπους : τους όποιους θα του, έκανε όργια - τερα να χύσουνε μαζα λάσπρα. Σιγά-σιγά όμως, είχε άποκτησει μεγάλη φήμη, και μιν άφαιαν πρώταν παράτηο το εξουσιαστικό έταγγελημα της γελοιοποιού στον ‘Ιπποδρομικό για ν γίνη, άπλοισία α, έ αερο. (‘Ας μην ξεχ άμε πως η Θεοδώρα είχε γεννηθεί στο ίδιο νησι με την ‘Ααρδιού, στην Κυπρο)

Είναι άνωστο σε τί είδους ήλιωθήργια, είχε σπαν ήται το γλ νιστέ άδ οκράτορα ‘Ιουστινιανό. Το μονο θετικό είναι πως δεν έέχτει ο τόσο εύωια όσο θα φαν άξιστε να νίνη γυναίκα του Βυζαντίου. Τού έψησε άρεσκιά, προηγουμένως, το ψάρι στα χείλη. ‘Απο τη στιγμή όμως που πάτησε το ποδαρι της στο θρόνο, φάνηκε ο πραγματικός της χαρακτήρ, η φιλαργίότηης, η φρονητιώλης άόλοισία της, η άδιαντροπία της.

‘Ο λαός έπένεψε κάτω άπ’ το τροφερο πέλιμα της νεορά, και ώρ έλας ‘Αυτοκρατορίας.

‘Η τρομακτική βία έλας στο Βυζάντιο. Κανείς δεν μπορούσε να έκφερη το πικραμένο παράπονο για την τυραννία που έπέβαλε η Θεοδώρα. ‘Η μανία της διακεδάσεως που την είχε κυριεύσει, έφθασε μέχρι βιθμόν λαοφροσύνης. Πολλές φορές, έβγαζε την βασιλική πορφύρα τη, φορούσε άλλα ρούχα γυναίκας του λαού και πήγαινε - αυτή η βασίλισσα! - στις πειο άποκεντρες και κλαυούχαστες συνοικίες του Βυζαντίου, για να όργισση... Σε μία άπ’ αυτές τις περιουτέες της, της συνέβηκε και το περιστατικό που θα διηγηθούμε παρακάτω.

Μία μέρα, της κατέβηκε να ξαναπροοισιαστεί ‘Ινκόγινο, στον ‘Ιπποδρομικό, στο μερο. που είχε γνωρίσει τις πρώτες έπιτυχίες της. ‘Επ’ εες σε μία παντομίμα με τον υπερβητικό τίτλο *‘Ο έωτες της Αλάδας*. Γυρνών την μέση η Βυζαντινή λογοχορία δεν έπευσε τότε μεγαλύτερο ντακόλις και άλλοίμοιο στη γυναίκα που θα τολμούσε να έπιδείξη δημοσίως τα πόδια της - με το πρόσωπο σκεπησμένο με μία ναντελλα, επαλόθηκε μες στη μέση του σπινού, ενώ ο ‘ελλάλληλ του ‘Ιπποδρομίου έφραχναν πάνω στα στήθη τη, κομμάτι τζάχρη, το όπει ένα: κόνιας να ταμπούσας με ο ράφιν; του. Και ο λαός; που είχε πλημμυρίσει κελνη την ή ώρι την ‘Ισόδη μεν χωροκορτοσε φρονησμένα κ’ έβλεπε ύπανοιμένως τα άπόκρυφα καλή της ώ. ωφης; Άγνωστη; χωρίς να φανταστέται πως η μισογυνική έκείνη γυναίκα που έξεθεσε στα μάτια κλιμαύον άνδρών τη γυναιότητα του σπινός της, ήταν η βασίλισσα

του - η Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου!...

Μεταξύ του πλήθους ήταν κ’ ένας σιγοπλόκος, Θρασέας δνόματι ο όποιος έκτισε άμέσως κ’ έγραψε, ένθουσιασμένος, μία διθυραμβική ώδη. ‘Η Θεοδώρα διάβασε τους στίχους του και θέλησε να γνωρίση τον ποιητή που έψηλλε την όμορφιά της με τόσο φλογερές στρώφες. Τόν έγγνώρισε πρόγμια - και η γνωριμία τους έφθασε μέχρι βαθμού μη έπιτροσοιμένο μεταξύ μιας βασιλείσης και ενός άνθρώπου του λαού. ‘Επέμενε όμως να μη θέλη να φανερωθή στο φίλο της που ήταν πραγματικό και ο Θρασέας βαρέθηκε έτσι πολύ σύντομα την έυκολη άλλωστε κωκάτησή του και χάρισε την άγάπη του σε μία άλλη γυναίκα, παντρεμένη, την όποια την έγγνώρισε πολύ καλά και η όποια συνήθισε να τού προσέχη, μαζί με την κορδιά της, και πολυτέλεστα έκλεκτά φαγητά. ‘Η νέα του συμπάση λέγότανε Βερτουλλά και ο σύζυγος της Σουπλικίος Βερτουλλάς. Καθός μάλατα συμβαίνει πάντοτε σε τέτοιου είδους περιστασίς, ο Βερτουλλάς είχε την ιδέα ότι η γυναίκα του ήτανε πρόσωπο πιστή, και άφοσιωμένης Πη-ελπίης.

‘Ο εύτυχης λοιπόν αυτός σύζυγος έβλεπε κάθε βράδυ με χαρά στο σπίτι του το Θρασέα, το μεγάλο ποιητή, και δεν ήξερε πως να τον περιποιηθή. Μα είχε ένα ελάττωμα τρομερό που ένα σύζυγο, ίδιως όταν ούτος ο σύζυγος είχε την όλοισία συνήθειαν να προσκαλή φίλους: στο σπίτι του: έγραψε κ’ έπινε κατά κόρον. Κάθε βράδυ λοιπόν έπανελασμβάνετο τακτικά η ίδια δουλειά: τον έπαιρνε ο ύπνος στο τραπέζι άπ’ το πολύ φαί και κρασί, και οί όπρηται του τον πήγαιναν σικατό στο δωμάτιό του και τον έβαζαν να πλαγιάση. ‘Ο Θρασέας και η Βερτουλλά περιμεναν την στιγμή αυτή για να έκφρασουν άμοιβαίως τάρφωτικά τους αίσθήματα. Και την άλλη μέρα, ο λαμπρός Σουπλικίος πήγαινε κ’ έβρισκε το Θρασέα σπίτι του και τον παρακαλούσε να τον συγχωρέση για το τρομερο του ελάττωμα, που τον έβαν - να μή μοσχή να μείνη ώ: το τέλος του τραπέζιου...

‘Η Θεοδώρα άντελήφθη άμέσως την ψυχρότητα του Θρασέα και φρόντισε τότε να μάθη ποιά ήταν έκείνη η γυναίκα που τής είχε κλειψει την άγά.η του - και όταν πειρά κροτούσε θετικές αποδείξεις στα χέρια της, όρκιστηκε να έκδικηθή.



‘Η Αυτοκράτειρα Θεοδώρα με την ακολουθία της (Μωσαικόν του άγιου Βιταλιού της Ραβέννας)

και τον έπίορκο και την κλέπτρια. ‘Η έκδίκηση που σέκμησε να λάβη είναι πρόγμια όφθαστο πρόσωπο ποιητικής, γραμικής, σατυρικής και άγείας έκδίκησεως. Μονάχα μία γυναίκα, μονάχη η Θεοδώρα, μπορούσε να συλλαβη τέτοιου σκέδου έκδίκησεως.

‘Εκαίως λοιπόν στο παλάτι το Σουπλικίο, του άνοιξε τα μάτια, του έλεε δηλαδή ότι ήξερε όλος ο κοσμος πρού συλλόο ήδη καιρού και πέποντας τον άτυχό σύζυγο σύμμαχο στο μίσος και στη δίψη της έκδίκησεως, του έδωκε κάτι όδηγίες τις όποιες έκείνος έκοπισε να έκτελέση με προθυμία και άκριβεία.

‘Επρεσε να ξεκάνουν τους ένόχους χωρίς θόρυβο, χωρίς να δημιουργηθή σκανδαλο.

‘Ο Σουπλικίος, βαδίζοντας σύμφωνα με το πρόγγραμμα που είχε καταστράσει η Θεοδώρα, προσκάλεσε για μία άκόμα φορά το Θρασέα σπίτι του. ‘Εδώ πρέπει τώρα ν’ άνοιξουμε μια παράθεση και να σας πούμε πως γινότανε τότε τα δεινά στο Βυζάντιο, για να καταλάβετε καλύτερα το τέλος αυτής της ‘Ιστορίας. Οι προσκαλεσμένοι εξαπλώνονταν πάνω σε μαλακά κερβάρια, στρωμένα με ξεφλοισμένα λουλούδια. Κάθε τόσο άνοιγε μες στη μέση του πατάματος μία τρύπα - και - καική - άπ’ την όποια άνέβριζαν διάφρονος δισκούς με σπάνια φαγητά και άμφορές με τα πιο δυνατά και παλιά κρασιά. Κανείς έν-γλητικώς ύπηρετής δεν παροσοτεκότανε κατά τη διάρκεια του δείπνου. Και όταν ο συνδυησμένος άδισκός να πιατό ν’ άφηναν πάνω στο κινητό τεράγμωνο του πατάματος, χυπτούσανε τα πόδια τους και ο ύπηρετής που βρισκόταναν άπό κάτω, σ’ άλλο δωμάτιο, έβαζαν σβήνιτση ένα ειδικό μηχανισμό, κά-

